

mutabitur Prioris nomen, in nomen Rectoris.

8. A parentibus Novitii, nec ex parte Novitii, nec alicujus nostrum, quidpiam ad cibum, potumve pertinens petatur. Verum si ultro offerant, quod Carthusiana sobrietati, & modestiæ non repugnat, nequaquam respici debet.

9. Cum noster Ordo unus sit in multis diversarum Nationum Domibus: & una professionis forma fervetur ab omnibus, quæ iterari non debet: volumus omnes, & singulas ejusdem Ordinis personas, contentas esse sua professione prima, prohibentes omnino, ne quis secundam faciat, quam si fecerit, declaramus nullam esse.

10. Ordinem, seu locum ubique in Conventu cum cuncti tenemus, quem singulis suis dedit adventus: nisi forte Prior de consensu Conventus, vel majoris partis, aut R. Pater aliquem supposuerit, vel præposuerit, ob certam causam. Quando autem duo Novitii ad aliquam domum veniunt; qui posterior venit, si prius professionem fecerit, primus deinceps remaneat.

11. Professione facta, qui susceptus est, ita se ab omnibus quæ mundi sunt intelligat alienum: ut nullius prorsus rei, nec sui quidem ipsius, sine Prioris sui licentia habeat potestatem. Cum enim ab omnibus, qui regulariter vivere decreverunt, obedientia magno studio sit servanda, a nobis tamen tanto devotius, & sollicitius, quanto asperius, districtiusque propositum subivimus: ne si, quod absit, illa defuerit, tanti labores non solum careant premio; sed & supplicium damnationis incurrant. Hinc enim Samuel, Melior est, inquit, obedientia, quam victima: & auscultare, magis quam offerre adipem arietum: quoniam quasi ariolandi peccatum est, repugnare, & quasi scelus idololatriæ, nolle acquiescere. Quod unum testimonium, & obedientiæ laudem, & inobediendiæ sufficientem habet vituperationem.

De vitio proprietatis, & Excommunicationis Proprietariorum.

CAPITULUM DECIMUM NONUM.

1. Cum detestandum sit omnibus Religiosis proprietatis vitium, & eorum saluti valde contrarium, statuimus, & ordinamus, quod nulla persona nostri Ordinis professa, separatim, aut appropriatim habeat, aut custodiat aliqua bona, a bonis totius Communitatis distincta, præter ea, quæ sibi Ordo concessit ad usum simplicem: sed omnia bona Domus, elemosynæ, dona, xenia, & alia univèrsa quæ Conventui, singularibusve personis mittuntur, vel offeruntur, incorporentur Conventui, & dispensationi, ac administrationi Præsidentis subjaceant, qui ea distribuat, & expendat, prout secundum Deum, & conscientiam, communi utilitati domus viderit expedire.

2. Præsidentes igitur Domorum, Visitatores a personis Ordinis vitium proprietatis penitus extirpare conentur, nec permittant quod pecunias aliquas, per se, vel per medium cujuscumque interpositæ personæ, in sua voluntate habeant, aut ut deposita aliena quæcumque sint,

penes se custodiant. Et si quos in hoc culpabiles invenerint, rigide puniant.

3. Si vero alicui ex personis prædictis aliquid datum, vel oblatum fuerit, in eo nullum jus, aut proprietatem prætere debet: licet ex permisso Præsidentis ad simplicem usum, ad nutum ejus revocabilem, illud possit apud se custodire, & eo uti, pecuniis exceptis. Quod si quis contentiosè, illud tanquam suum retinere voluerit, ab eo auferatur, & ad communem usum deputetur.

4. Nulla etiam Persona, quæ apud nos fuerit professa, in libris, vel aliis quibuscumque rebus sui gratia Ordini acquisitis, usumfructum, vel alium quemlibet titulum sibi præsumat vendicare: sed illum usum cum gratiarum actione, non ut rei propriæ, sed alienæ recipiat, si sibi concedatur.

5. Debent enim professi omnes, imo tenentur ex necessitate voti suæ professionis habere, animum paratum resignandi in manibus Præsidentis sponte, & libere, ea omnia, quæ sibi concessa sunt, si libri fuerint, aut aliquid aliud carum, vel vile: quoties superior voluerit, aut fieri mandaverit. Nec si hoc fecerit, debent murmurare, aut conqueri; alioquin nondum se, & sua reliquerunt; & propterea pauperem Christum sequi, & ejus imitatores, & discipuli fieri non possunt, nec ejus paupertate ditari.

6. Petere, accipere, permutare, & donare, quidquid illud fuerit sine licentia si quis præsumpserit, pro qualitate culpæ puniatur. (a) Donationes etiam sub specie, vel colore mutationis, a nobis, vel inter nos nullo modo fiant. Neque etiam cuiquam Monacho, aut Converso a Prioribus nostri Ordinis aliquid recipere liceat, nisi cum licentia proprii Prioris.

7. Ceterum ne Priorum tenacitas aliquando proprietatis occasionem ipsis Monachis donet, (b) districte injungimus universis Prioribus, ut de necessariis more Ordinis, Monachis suis rationabiliter provideant: Superflua vero, quæ statui paupertatis, quam professi sunt, non conveniunt, & omnem speciem vitii proprietatis, & fraudis suspicionem ab eis auferant ad formam nostri propositi. Quod ut leviori labore exequi valeant, habeant ipsi Priores claves omnium Cellarum Monachorum, & Conversorum, vel unam singularem, quæ dictas Cellas aperiat. Alias vero seras dictarum Cellarum damnent, & auferendas diligenter, & fideliter curent. Et si quos invenerint clandestinas seras, vel claves habere: acriter eos puniant pro modo culpæ, & suspicionis.

8. Omnes tam Clerici, quam Laici professi tenentur suo Priori ostendere, & ejus voluntati exponere quidquid habent in Cellis, vel alibi, quoties fuerint ab eo requisiti. Et hoc idem per omnia Conversi teneantur facere Procuratori. Qui vero contumax in præmissis fuerit, vel si aliquid eisdem celaverit, ut Proprietarius puniatur.

9. Singulis autem annis a Circumcisione, usque ad Quinquagesimam Conversi Procuratori; Monachi vero a Quinquagesima usque ad Ra-

(a) *Ista si non sunt animo occultandi, aut retinendi, sed animo declarandi, & sub spe ratiabilitatis, dicuntur tantum pro modo culpæ puniendæ, quia non habent qualitates proprietatis completas.*

(b) *Eadem forma discretionis uti debent Priores circa materiam voti paupertatis, quæ commendatur illis circa votum obedientiæ Cap. 3. n. 3. Cum in utroque sit par ratio periculi, servatis tamen istis, quæ hic dista sunt.*

Ramos Palmarum, quidquid habent ostendant, & exponant voluntati Præsidentis.

10. Porro ad perfectiorem extirpationem vitii proprietatis, statuto irrefragabili ordinamus, ut quicumque Subditus Monachus, vel Conversus, crimen furti, vel alienationis commiserit, seu Proprietarius fuerit (a) ultra valorem trium parvorum solidorum Turonensium, qui nunc ad valorem vigintiquinque assium Gallicorum ascendunt, (b) & illud suo Priori super annum, aut saltem temporibus constitutis, confiteri sacramentaliter, vel revelare extra Confessionem scienter neglexerit, hoc est præsens usque ad diem Cœnæ inclusive, & absens usque ad octavam diem reversionis in Domum suam, post prædictum terminum similiter inclusive, ipso facto, hoc est, elapsis dictis terminis, excommunicationis sententia, quam in istis scriptis serimus, sit ligatus: a qua non possit absolvi, nisi per proprium Priorem, vel eo absente per Vicarium, cum onere tamen satisfaciendi Superioris præcepto, nisi Vicarius ipse in absentia Prioris illud tulerit.

11. Hanc præterea Sententiam latam a Capitulo Generali, & præsens Statutum; annis singulis in Dominica Palmarum Priores, vel ipsi absentibus Vicariis omnibus professis, tam Clericis, quam Laicis nostri Ordinis in unum congregatis publice in Capitulo Monachorum, denuntient: ipsamque, ut moris est, ex scriptis proferant, & promulgent presentibus universis, forma, quæ sequitur ante, vel post, in vulgari sermone, propter laicos exponenda.

ORDINATIO ANNI 1679.

Ut mandato Sedis Apostolicæ obtemperemus ad tollendas difficultates, quæ jam pluries, & nuper motæ sunt contra tres parvos solidos Turonenses, qui materia proprietatis, & excommunicationis esse discernuntur in Statutis, contra quod allegatur valorem pecuniarum nunc diversum esse a valore, quo estimabantur anno 1368. quando summa illa prætaxata est in nova editione Statutorum tunc temporis facta, ac proinde id supputari debere, sicut jam observatum esse putatur, ut patet ex materia hujusce proprietatis, quæ ad duodecim denarios in antiquis Statutis circa annum 1259. editis definita est, & postea in subsequentibus præfato anno 1368. editis ad tres solidos deducta est. Re illa a Capitulo Generali diligenter examinata, & supputato rerum venalium, & pecuniarum valore, concordando tempora temporibus, declaramus tres illos parvos solidos Turonenses in Statutis circa annum 1368. editis expressos, nunc æquivalere vigintiquinque solidis Turonensibus Gallicis, qui in moneta Hispanica nunc valent tribus realibus argenteis cum dimidio, in moneta Germanica triginta septem crucigeris cum dimidio, & in moneta Italica tribus julis cum dimidio, ad quam summam, ut ipse istis tribus solidis Turonensibus æquivalentem, materiam illam proprietatis, & Excommunicationis reducimus.

Sententia in die Palmarum in Capitulo pronuncianda.

12. Cum sit a Generali Capitulo institutum, quod personæ Ordinis univèrse, quæ suis Prioribus, Vicariis, aut Rectoribus, quoad illas domos quæ per Vicarios, vel Rectores gubernantur, non ostenderit quidquid habuerint, nec ejus exposuerint voluntati: Laici videlicet a festo Circumcisionis usque ad Quinquagesimam, Monachi vero, & Clerici usque ad Dominicam in Ramis, & quæ aliquid ultra valorem trium parvorum solidorum Turonensium monete usualis, qui nunc ad valorem vigintiquinque assium Gallicorum supputantur, simul, vel per partes animo occultandi retinuerint, vel sine dictorum Superiorum licentia ultra summam prætaxatam aliquid donaverint, permutaverint, vel modo quolibet alienaverint, & illud, vel illa eisdem Superioribus non revelaverint, sententiam Excommunicationis incurrant ipso facto: donec confessione præcedente beneficium absolutionis a Superioribus sepedictis meruerint obtinere. Ideo ego Frater (N) Prior aut Vicarius, siue Rector Domus hujus (N) vigore, & virtute Sententiæ latæ, ut præmittitur a dicto Capitulo Generali excommunicatos denuntio omnes tam Monachos, quam Conversos professos hujus Domus, ac de mandato Ordinis ibidem hospitantes, qui occultandi animo, vel celandi (c) ultra valorem summæ prædictæ retinuerint, donaverint permutaverint, vel quolibet modo alienaverint, & ea mihi scienter neglexerint confiteri, vel extra Confessionem revelare usque ad Cœnam Domini si presentes sunt, vel usque ad diem Octavam postquam ad Domum istam revertentur, quantum ad absentes: quibus terminis elapsis, & non ante, huic Excommunicationi subjaceant, donec confessione præcedente a me beneficium absolutionis meruerint obtinere: cui quantum ad præfatas personas præsentis Excommunicationis jam percussas, data est potestas absolventi a Capitulo memorato.

13. Et sciendum est quod hæc Sententia in Domibus Monialium debet a Vicario promulgari, hora, die, & loco quibus supra: presentibus, & audientibus Monachis, Conversis, ac Monialibus omnibus. Item sciendum, quod potestas data Procuratoribus a Statutis, virtute hujus processus, nec restringitur, nec laxatur.

14. Res, jura, redditus, aut possessiones Domorum Ordinis infra terminos possessionum, vel etiam extra, cum debita licentia, jam acquisitas, seu acquirendas, vel quæ sunt de patrimonio ex antiqua fundatione Domorum suarum, nullus alienet, nisi pro Domorum ipsarum urgente necessitate, vel magna utilitate, & cum licentia speciali Capituli Generalis, aut R. Patris, præcedente etiam debito tractatu, & interveniente consensu suorum Conventuum, & amorum Visitatorum, vel saltem alterius, si ambo haberi non possunt.

15. Terrulæ autem, seu possessiones minus uti-

(a) *Proprietas a furto distinguitur, in eo quod Monachus sit per eam iniquus possessor, etiam rerum sibi donatarum, aut concessarum.*
(b) *Vide Ordinationem anni 1679, hujus Cap. ut Mandato &c.*
(c) *Verbum illud attendendum est veluti formale trans-*

gressioni, cui merito censura excommunicationis infligitur, nisi transgressus intra tempus revelet. Qui autem possidet, aut aliter aliquid invito Priori, etiam non habet occultandi animum semper peccat contra votum paupertatis juxta materia gravitatem.

netur: pro informatione dicti Capituli de statu, & regimine sibi creditarum Domorum. Quod si ambo fuerint legitimo impedimento detenti, poterunt, imo hoc casu tenebuntur unum ex Prioribus aliis suae Provinciae cum chartis, & statu illius, & de singulis sufficienter instructum mittere: vel saltem ubi tam Visitatores, quam ceteri Priores (quod raro contingit) essent pariter impediti, poterunt, & debent chartas cum statu praedicto per Priorem alterius Provinciae, aut per fidelem nuntium mittere: ut hoc, vel illo medio Capitulum de singulis occurrentibus possit, & valeat informari.

6. Verumtamen nullus Monachus pro Visitatore, aut Priore suo ad Capitulum veniat, aut mittatur, aut etiam ad Carthusiam super annum pro negotiis quibuscumque. Alias Monachi, qui contrarium fecerint, reputentur fugitivi, & Priores, qui eos miserint ab officio per unum mensem sint suspensi. Nunquam etiam mittantur ad Capitulum pro quibuscumque negotiis, Conuersi, aut Donati probationis tempore durante. Ex Provinciis autem Saxoniae, & Angliae in anno Bissextili alter Visitatorum pariter venire, & aliis tribus annis nuntium fidelem mittere tenentur. Quod si nec hoc, nec illud fecerint eorum contemptus, & contumacia in tunc sequenti Capitulo poena debita purgabitur.

7. Porro ne Domus Visitatorum praedictorum ex hoc ascensu ad Capitulum grauentur, in unaquaque Provincia Visitatores, & discretiores Priores ejusdem Provinciae iudicio Visitatorum nominandi, videant, & statuam quantum regulariter Visitator possit expendere veniendo ad Capitulum, & redeundo cum necessariis equitatis: & totam ipsam expensam dividant per omnes Domos dictae Provinciae pro rata facultatum uniuscujusque Domus, excepta Domo Visitatoris: quando ipse ascendit ad Capitulum, & non aliter. Et secundum praedictam taxam, & distributionem, unaquaque Domus, cujus Prior non veniat ad Capitulum, solvet d. Visitatori venienti: aut etiam alteri venienti loco ejus, nomine dictae Provinciae suam ratam. Quarum vero Domorum Priores ad Capitulum veniant: ille ad contributionem praedictam pro illo anno minime tenebuntur. Nec tamen per hoc aliae Domus quarum Priores ad Capitulum non ascendent, solvent aliquid amplius dicto Visitatori, aut alteri loco ejus ad Capitulum venienti pro expensis itineris, ultra suam ordinariam taxam, sibi pro rata facultatum suarum assignatam. Quod si nullus Prior Provinciae alicujus ad Capitulum ascendat, sed solus Nuntius: expensae dicti Nuntii similiter dividantur per omnes Domus illius Provinciae, pro rata facultatum uniuscujusque Domus.

8. Si vero ambo Visitatores venerint ad Capitulum: non tamen tenebuntur ceterae Domus contribuere, nisi pro rata expensarum unius. Non pracluditur etiam via ceteris Prioribus, quominus si velint, ad Capitulum venire possint expensis propriae Domus.

9. Illi autem quibus Sermo habendus tempore Capituli, seu Collatio injungitur, ad Capitulum omnino venire tenentur. Quod si forte legitimo impedimento fuerint detenti, itaut Capitulum interesse non possint, debent hoc opportuno tempore intimare R. Patri: qui alium in eorum locum subrogabit. Quod si nec venerint, nec

excusationem mandaverint, sint per duos menses extra Sedem suam in Conventu: & nihilominus si eorum contemptus, & negligentia majorem poenam exegerit, majori poena puniantur.

10. Priores ad Capitulum ascendentes, vel redeuntes in Domibus Ordinis, per quas transeunt, non maneat, nisi unum diem, aut alterum ad summum sine causa rationabili.

11. Strictè prohibemus, ne fiant ullo anno in Provinciis ante, vel post Generale Capitulum, Congregationes Generales Priorum, sed Priores qui habuerint negotium ad Capitulum Generale referendum, scribant: vel si opus sit, accedant ad Visitatorem cum eo de necessariis tractaturi.

12. Omnibus personis Ordinis firmiter inhibemus, ne inducant suos Fundatores, vel Saeulares alios, vel Ecclesiasticos ad scribendum Capitulum Generali, aut R. Patri pro se ipsis, vel de factis Domorum suarum particularibus, & privatis: nec excessus, vel disciplinae personarum Ordinis Saecularibus denuntient ullo modo. Qui contra fecerit pro modo culpae graviter puniatur.

13. Priores, & aliae Personae Ordinis ad Carthusiam tempore Capituli Generalis venientes, non nimis tempestive veniant. Quod si aliqua rationabili causa venerint ante tempus: Domi Carthuae solvant expensas, quas tunc ibidem fecerint.

14. Famuli Priorum Ordinis venientes ad Capitulum Generale, vel ad Domum Carthuae super annum, postquam dimiserint equos in Correria, statim enses, & cetera arma sua tradant custodienda Coquinario ejusdem Correriae, qui ea clausa servabit, donec finito Capitulo velint ipsi a Carthua discedere.

15. Priores omnes, qui Capitulo Generali volunt, & debent interesse, Vesperis Sabbati Dominicam tertiam post Octavas Paschae praecedentis, & ejusdem Dominicam Matutinis usque ad Laudes, Missae & Vesperis interesse tenentur, & eodem die in Refectorio prandent, & coenant.

16. Porro statim post Vesperas Dominicam, pulsata Campana, & congregatis omnibus in aula Superiori, R. Pater Carthuae, stando, dicit *Benedicite*: quo dicto, sedet ipse, & alii similiter, & eum, cui per chartam, Capituli anni praeteriti commissa fuit collatio, jubet ad locum consuetum venire, & collationem facere. Ceterum quibus injuncta est collatio, vel sermo in Capitulo Generali, illam & illum ex scripto recitent, & pariter in visitationibus, & aliis actibus Conventualibus, prout ab antiquis in Ordine servatum est.

17. Finita collatione hospites recedunt deducente eos Procuratore ad Cameram Hospitii, & Breves Defunctorum a Sacrista pronunciantur. Quibus pronuntiatis, jubet R. Pater, ut five plus, five minus quam centum venerint: centum tamen more solito scribantur, & reddantur. Committit Priori sessionis, ut in descensu a Capitulo portet illos ad Cluniacum: & monet, ut si quis habeat literas Beneficiorum Ordinis, illas in manus Scribe Capituli tradat eodem die.

18. Exhortatur quoque omnes, ut orent Deum, a quo bona cuncta procedunt, ut actus totius Capituli dirigere dignetur, ad suam laudem, & Ordinis nostri stabilitatem, & communem omnium consolationem, & pacem, ut omnes bonum exemplum de se ipsis, & de ea, quae in eis est religione praebent, ut nullus visitet

Mo-

Monachos Carthuae tempore importuno, nec pulsato Completorio ullus remaneat in Claustro, at in Cellis Monachorum: nec deambulent per alia loca, sed repetant Cameras Provinciae suarum, ut non introducant famulos suos durante Capitulo in Domum Superiorem: & eos praemoneant, ut sint in dictis, & factis humiles, & mansueti, tractabiles, pacifici, & quieti, inhibendo eis ne vadant ad vicinas parochias, nec exeant terminos Carthuae, nisi ex aliqua rationabili, & necessaria causa, cum licentia Procuratoris Carthuae, qui his omnibus expletis descendit ad Domum inferiorem cum duobus Prioribus, quorum alter proponit Fratribus, & Familiae verbum Dei (a).

19. Priores, & ceteri Religiosi qui Capitulo Generali intersunt, si non occupentur circa facta Capituli, debent diebus Capituli interesse: Vesperis usque ad Salve Regina, & Missa Conventuali nisi dum dicitur, celebrent, vel ex aliqua rationabili causa, & cum licentia, eos interesse non posse contigerit. Laudamus vero eos, qui etiam Nocturnum sequuntur Officium. Qui autem absque rationabili causa Missae, & Vesperis non interfuerint, denuncientur per Sacristam Carthuae, R. Patri, qui eos dure reprehendat.

20. Feria secunda, quae est dies prima Capituli, mane post auroram, dicitur Missa de Spiritu Sancto a R. Patre, vel si non possit, ab eo cui ipse injunxit, cui omnes Priores interesse debent, & post eam dicuntur Missae privatae. Quibus dictis ad nutum R. Patris fit signum cum Campana pro Capitulo celebrando in aula Superiori, in qua omnibus congregatis R.P. in loco suo stans nudato capite incipit Psalmum *Ad te levavi*, cum precibus, & Orationibus consuetis. Quibus expletis, fit sermo ab eo, cui anno praeterito per chartam injunctus est. Quo finito, redeunt Novitii ad Cellas suas: & Hospites deducente eos Procuratore, ut supra.

21. Tunc R. Pater nominet unum discretum, & idoneum Electorem Diffinitorum, vide licet quem voluerit, seu de Monachis Carthuae, seu de Prioribus in eodem Capitulo congregatis, qui nominantur a Sacrista, deinde quinque Priores primarum Domorum ipsius Ordinis post Domum Carthuae, singulariter singulis, alios singulos Diffinitorum nominant Electores, five de Monachis Carthuae, five de Prioribus in eodem Capitulo congregatis. Hoc pensato de aequali, & debita portione, ut quinque praedicti Priores, qui Diffinitorum nominant Electores, singulis, annis mutentur successively. Domorum Ordinis Carthusiensis Ordine conservato, descendendo vide licet per singulos Priores in Capitulo praesentes usque ad ultimum inclusive, & postmodum a capite inchoando, Priore Domus Carthuae non mutato. Si qui autem Priores ad quos pertinere nominare Electores sint absentes, transiunt ad alios sequentes, qui praesentes sunt donec sint sex nominati Electores.

22. Nominatis Electoribus R. Pater ducit eos ad Altare S. Petri, seu ad locum ad hoc specialiter deputatum, & brevi tractatu inter se habito, absque ulla personarum, partium, Nationum, vel conditionum exceptione, eligant Diffinitores pro sua arbitrio voluntatis, five de se ipsis, five de Prioribus ibidem praesentibus, five de Monachis Domus Carthuae, quos teste fide-

li conscientia magis idoneos judicabunt: Viros scilicet Deum timentes, doctos, probatos, & in factis Ordinis praeticos, expertos, & ad tantum opus idoneos. Ita tamen, quod excepto R. Patre, nullus sit, vel eligatur Diffinitor in duobus Capitulis successive.

23. Eliguntur tunc etiam ibidem Scriba Capituli Generalis, Referendarii tres pro causis promovendis, Cancellarius, Auditores Cancellarii, Auditores Computorum, Fimendator in lectura Refectorii, & ille, qui in ejus absentia supplebit vices: & Procurator Capituli. Inhibetur autem ne ullus subornet alium, in electione Electorum, vel Diffinitorum.

24. Interim dum ista fiunt leguntur nomina habentium participationem Ordinis (*) recen- ter Defunctorum, pro quibus, & omnibus Benefactoribus Capituli Generalis, recommendatis, & amicis, postquam R. Pater Electis Diffinitoribus reversus est in Sedem suam: stans nudato capite incipit Psalm. *De profundis*, cum precibus, & Orationibus consuetis. Posthaec nomina Diffinitorum, & aliorum Officialium Capituli, vice sua, & aliorum Electorum legit, & publicat in communi audientia. Tunc leguntur literae Capitulo Generali directae, quae pertinent ad totum Ordinem, vel in quibus Priores perunt misericordiam quoad ipsam misericordiam tantum. Ceterae vero literae, particulares causas continentes in publica audientia Capituli non leguntur, sed recitantur ad Diffinitores.

25. In publica audientia Capituli Generalis, nullus nisi vocatus surgat, aut per se ipsum aliquid proponat: sed si quod in ipsa audientia proponere voluerit, det illud per schedulam in manu Scribe ejusdem Capituli Generalis: qui de voluntate R. Patris, & Diffinitorum, illud legere, & publicare poterit more solito. Proponens enim est ipse Scriba ad cujus Officium hoc spectat.

26. Si quis autem aliquid forte Secretum, aut aliud tale negotium, quod publicam audientiam non requirat, Capitulo intimare voluerit, poterit, imo debet in privato Diffinitorio petere audientiam, quae sibi non negabitur: & ibidem, quae proponenda erunt paucis, & necessariis verbis proponere, aut illa R. Patri Carthuae ad partem significare poterit.

27. Si contingat R. Patrem durante Capitulo infirmitate tanta detineri, quod non possit ad aulam Capituli ascendere, tunc nisi aliter ex causa R. Pater ordinaverit, Prior Domus Sanctorum Stephani, & Brunonis, vel eo absente Prior Portarum, aut utriusque absentibus, Prior antiquioris Domus ex his quarum Priores ibidem aderunt Dominica die post Vesperas in aula Capituli sedens in capite scamni prope Scribam, faciet, & dicet omnia, quae diximus R. Patrem debere dicere. Et feria secunda similiter sedens in loco supra dicto, post sermonem nominabit unum Electorem Diffinitorum sibi a R. Patre pro parte sua nominatum, & postquam alii quinque fuerint nominati Electores, ducet eos omnes ad Cellam R. Patris: in qua eligentur Diffinitores, & R. Pater committet primo Diffinitori omnimodam suam potestatem, & auctoritatem. Quibus peractis, dictus Prior antiquioris Domus reversus ad aulam, in Sede sua praedicta publica- bit

(*) Ordinatio anni 1606. De cetero non concedantur participationes Ordinis nisi ad solam instantiam Priorum Domorum, qui manu propria fidei faciunt, quod personae omnes, pro quibus ipse petit sint benemeritae de ordine nostro, & non excedant numerum quatuordecim nominatum nominatum expressarum.

(a) Vide n. 13. cap. 29. Statutorum antiquorum.

distribuantur, vel parvis domibus Ordinis indigentibus.

10. Si contingat aliquem Infirmum sub spe recuperandæ sanitatis ad aliam domum mitti, subveniant illi Priores tam de medicinis, quam de aliis necessariis expensis domus suæ professionis (a); Si vero morbum, vel infirmitatem incurrit in domo, ad quam per obedientiam missus fuerat, domus illa subveniat illi expensis suis de supradictis. Verumtamen si ejus infirmitas ultra quatuor menses perseveret, expensæ a Domo suæ professionis poterunt repeti, aut poterit de consilio Medici, & licentia Visitatorum, remitti ad domum suæ professionis. Si tamen ante infirmitatem plures annos laudabiliter vixisset in dicta hospitii Domo, honestum, & justum credimus, ut expensis ejusdem domus elem. subveniantur, nec a Domo suæ professionis aliquid repetatur.

11. Priores non differant mittere ad loca destinata Monachos, aut Conversos, qui a Capitulo Generali, vel R. Patre, ad tempus alicui Domui commodantur, vel commutantur: nec sic missi revertantur donec a Capitulo, vel R. Patre revocentur.

12. Volumus, quod personæ Ordinis, quæ ad suam instantiam, & non ad subventionem n. Domus, neque propter inevitabilem necessitatem emittantur a Domibus suarum professionum, vel aliarum, ante quadriennium in Domibus, ad quas mittuntur expletum, nullatenus a dictis Domibus ad suam instantiam emittantur. Quod ut melius observetur, teneantur petentes rursus transferri ad aliam Domum, significare R. Patri, vel Capitulo Generali, quamdiu manserint in Domibus a quibus petunt emitti, & an missi fuerint ad illas ad propriam instantiam, alias tales literæ pro subreptiis habeantur.

13. Si quid datum fuerit Monachis, vel Conversis, qui in alienis Domibus quacumque occasione commorantur, acquirunt Domui professionis eorum, nisi expresse in favorem Domus, in qua hospitantur, id eis datum fuerit. Verumtamen exeuntes inde, nullatenus debent illud asportare sine licentia Prioris, qui sicut viderit magis expedire, aut per illos aut per alium fidelem nuntium restituat illud Domui professionis eorum.

14. Personæ Ordinis, quæ negotia expedienda habebunt in Curia Prælatorum, & Principum, vel in aliis locis insignibus, ad quæ fit frequens concursus, juxta quas, vel quæ Ordo Domos habet, vel habebit in futurum propter Ordinis honestatem divertant ad easdem (*), & ibidem maneant quamdiu opus erit. Et ne Domus hujusmodi a superveniens Hospitibus nimium gravaretur sumptibus, & expensis, ordinamus, ut hospites advenientes ad dictas Domos, si ultra duos dies in ipsis domibus remanserint, solvant tam pro homine, & equo, quam pro pedestri taxam, quam Visitatores, considerata locorum, & temporum qualitate, justam, & rationabilem esse judicaverint, secundum Deum, & conscientiam. Et quia sunt nonnullæ Domus non multum remotæ a Domibus prædictis, quarum Officiales pro suis negotiis sæpius

in anno accedunt ad dictas Curias, quibus si in quolibet eorum adventu duo dies sine expensis Hospitalitatis gratia concederentur, prædictæ Domus vicinæ gravarentur: idcirco statuimus, quod si ad unam Domum pluries in anno venerint, duo tantum dies Hospitalitatis sine expensis concedantur in eodem anno.

15. Pro Hospitibus autem inutilibus, solvant Domus suarum professionum pro singulis mensibus taxam a R. Patre, habita locorum, & personarum ratione, præscribendam. Et si dicti Hospites indigeant famulo: eadem Domus professionis solvant salarium, & expensas dicti famuli.

16. Hospitibus nostri Ordinis tales lectos, & cibos, qualibus ipsi utimur, præparamus, circa quos modestia fervetur in cerculis, & in vino; ita quod etiam ipsi Visitatores tam in actu visitationis, quam extra, post coquinam, ova sorbilia, si tempus fuerit, & pisces salitos, vel aliquid ejusmodi: non plura, quam duo, aut tria ad summam ciborum generæ, cum cafeo, & fructibus ministrantur.

17. Hospitibus autem secularibus, cum ad nos veniunt, aut per nos invitantur ad prandium, præparamus pro illorum dignitate, & honestate, Domus facultate, exceptis carnibus quas nulli unquam intra Domum præparamus. Verumtamen circa illos etiam in omnibus quantum fieri poterit, religiosa modestia fervetur, nec tot, & tanta, tamque exquisita cibaria illis ministrantur, ex quibus, & Religiosi, & seculares, imo etiam, & ipsi Hospites scandalizentur, & Domus graventur.

18. Et ne in corporis refectioe jejuna mens remaneat, hortamur, ut semper præsentibus Hospitibus, sive nostri Ordinis, sive etiam extraneis habeatur aliqua lectio pia, & religiosa in principio, & in fine mensæ, tam prandii, quam cœnæ, ex ea poterit sumi occasio loquendi de utilibus, & salutaribus animæ. Quamdiu Hospites comedunt, nullus Monachus, nisi Procurator, & absente Priore Vicarius, audeat præfens esse, nec tunc vocetur a suo Priore.

19. Hospites nostri Ordinis quamdiu apud nos manent, Ordinis Jejunia, nisi rationabili causa excusetur, observent, excepto die illo quo ad nos sub vesperum adveniunt, quando etiam in gratiam Hospitalitatis permittimus Prioribus, & Procuratoribus eos excipientibus Jejunium Ordinisolvere.

20. Permittimus, quod personæ Ordinis in itinere constitutæ, vel extra Domos suas, possint dormire in lectis prout paratos eos invenerint: Sic tamen quod in habitu, & in forma Ordinis dormiant. Quod si quis aliter inter duo lintamina, vel in lecto de pluma jacere præsumpserit: tot diebus a vino, & cervisia abstineat, quoties id fecerit.

21. Cum veniunt ad nos Episcopi, ipsos inclinati, & usque ad terram flexis genibus suscipimus, & eorum manum osculamur, eisque sedem congruam, & decentem in Ecclesia paramus pro Domorum consuetudine, etsi ipsi voluerint, dant etiam benedictiones.

22. Si Episcopus aliquis in Ecclesia nostra cele-

celebret, nullus eodem die debet celebrare in eodem Altari, in quo Episcopus celebravit sine licentia ipsius.

23. Cum Episcopis, qui de Ordine nostro non sunt, aliquem nostrum habitare prohibemus omnino. Cum Episcopis autem nostri Ordinis, nullus nostrum habitet sine expressa licentia R. Patris.

ORDINATIO ANNI 1679.

Cupiditatis occasiones nobis, & nostris posteris (ut sa. me. R. P. Guigonis verbis utamur) quantum Deo juvante possumus præscindere volentes, ac juxta mentem Ordinis in antiquis statutis, & tot Capitulum Generalium ordinationibus expressam bonis externis habita temporum ratione modum ponere cupientes, ne ultra honestam sufficientiam unquam progrediantur novarum acquisitionum, pruritus & libertas, & illud Ihsie: Veb qui agrum agro copulatis num quid terram soli possidebitis in personas Ordinis Carthusiensis decidat, statuimus, & ordinamus ne de cetero ulli Domui, quæ habeat sufficienter unde honeste, & pacifice vivat cum numero duodecim Monachorum ex bona, & æqua Visitatorum Provincia estimatione non am acquisitionem cujuscumque nature sit sub quolibet pretextu facere liceat absque prævio examine Visitatorum de ipsius Domus indigentia scriptis expresso, & sine speciali licentia R. Patris, aut Capituli Generalis, sed si quæ Domus superabundantiam habeat tum in largas elemosinas ipsa impendatur, tum R. Patri, aut Capitulo Generali offeratur ad distribuendum parvis, aut pauperibus Domibus Ordinis ejusdem Regni, & Provinciae tantum, itaut redditis superabundantes Monasteriorum nullatenus applicari possint sub quovis titulo, & quæstio colore Domibus alterius Provinciae, & Regni, juxta Decretum Sacre Congregationis particularis Eminentissimorum DD. Cardinalium ad examinandam præsentem collectionem statutorum deputata emanatum die 19. Martii 1685., ut illarum inopia per aliarum abundantiam juxta Apostolicum præceptum suppleatur habita ratione necessitatum quarumcumque Domorum. Turpe enim esse debet Monachis, qui sua reliquerunt, iterum congerendis nummis, & possessionibus contra mentem Carthusiensis propositi inhiare, nihil autem convenientius est monastica professioni, quæ Christiana disciplina perfectionem proficitur, quam si Specimen in se præbeat eximie illius charitatis primorum Christianorum, inter quos ex facultatum Religiosa communicatione nemo aliquid suum esse dicebat, sed erant illis omnia communia. De hujus autem laudabilis ordinationis observantia Visitatorum, & Priorum, conscientiam oneramus de qua rationem districte Judici redditur sunt, sed si in hoc culpabiles fuerint, aut remissi veniant per Capitulum Generale corrigendi.

ORDINATIO ANNI 1627.

Pro exactiori observantia num. 4. cap. 21. secunda partis Statutorum declaramus eos, qui ab una Domo ad aliam missi notabiliter divertunt a recto itinere, teneri pena fugitivorum, & eos, qui pecunias sibi pro viatico datas in alios, quam itineris usus impenderint sine expressa licentia Superioris, teneri pena Proprietariorum, super quibus Superiores invigilent, & debitam Justitiam faciant, facta diligenti inquisitione.

Idem repetitur in Ordinatione anni 1647. & in confirmatione ejusdem Ordinationis facta anno 1648. additur, & eos qui in itinere moram nimiam fecerint

eadem pena fugitivorum teneri, etiam si illa fuerit in grangiis, sive aliis in locis Domorum Ordinis, nec super his possint Priores dispensare.

ORDINATIO ANNI 1602.

Servetur n. 5. cap. 12. secunda partis ejusdem. nova Collectionis, & si quis ad aliam Domum missus per se, vel per alium detulerit aliquid præter id quod habetur in d. n. sine licentia Prioris Domus e qua discedit in scriptis obtenta, tanquam Proprietarius puniatur. Et in Ordinatione anni 1648. qua præcedens renovatur, additur adempta licentia Prioribus super eo dispensandi.

ORDINATIO ANNI 1620.

Insequens Decretum SS. M. D. Pauli Papa V. præcipi omnibus, & singulis Ordinis nostri personis, ut accedentes ad loca in quibus sunt Monasteria, aut Domus Ordinis, in eisdem reservata Sedi Apostolica super eo dispensandi facultate.

De Generali Capitulo.

CAPUT VIGESIMUM SECUNDUM.

1. Pro tenore, & stabili firmitate Carthusiensis propositi, communi primorum Patrum nostrorum Ordinis nostri Priorum consilio, voluntate, & consensu decretum est: ut singulis annis Generale Capitulum haberetur in Domo Carthusiæ, quæ nostri propositi mater est, & origo, ad quod aliarum Domorum Ordinis Priores opportuno tempore convenirent: de his quæ ad utilitatem, & stabilitatem Ordinis nostri pertinere videntur, diligentissime tractaturi.

2. Cui etiam communi Capitulo, R. Pater Prior Carthusiæ ipsam Domum Carthusiæ, & ceteri nostri Ordinis primi Priores Domos suas corrigendas, & servandas tradiderunt: eidemque Capitulo obedientiam pro se, & domibus suis promiserunt. Insuper etiam communi consensu voluerunt, & statuerunt, ut si Domus Carthusiæ, vel alia quælibet Domus a Carthusiensi proposito ad aliud propositum (quod Deus avertat) aliquando se transferre tentaverit, vel Prior, vel persona ipsius Domus, vel etiam tota Domus obedire prædicto Capitulo noluerit: Sententia Excommunicationis latæ si persona fuerint singulares subjaceant: & suspensionis a Divinis ipso facto incurrere si fuerit conventus, quam Sententiam tam excommunicationis, quam suspensionis, idem Capitulum præfenti Statuto promulgat. Et super his omnibus, omnes d. primi Priores literas suas, & Domorum suarum declaratorias, & obedienciales scripserunt, & in Domo Carthusiæ servandas reliquerunt.

3. Porro Generale istud Capitulum celebrandum est secundum formam compositionis receptæ ab eodem Generali Capitulo, & a Sanctissimo D. Papa confirmatæ, quæ forma in sequentibus declaratur.

4. Primo igitur Capitulum Generale totius Ordinis Carthusiensis juxta prædictum Decretum, in Domo Carthusiæ singulis annis celebrari debet, nisi forte ad certum tempus ex aliqua causa: & tunc de consensu R. Patris, & omnium Diffinitorum oporteret illud alibi celebrari.

5. Unus ex Visitatoribus singularum Provinciarum Ordinis, Saxonia, & Anglia exceptis, singulis annis ad Capitulum Generale venire te-

(*) Vide Ordinationem anni 1620. in fine hujus Capituli. Insequentes, &c.

(a) Ista sic ordinantur ea tantum mente, ut unaquaque Domus si prudenter sollicita, nam cum una domus aliquo casu in egestatem decidit Monachi illius in aliam mittantur ubi eis providetur de omnibus, sicut professi ipsarum Domorum.

utiles de Consensu Conventuum suorum, & cum consilio proborum Virorum, ac unius Visitatorum, poterunt alienari pro utilitate Domorum, ita tamen, quod pretium in magis utiles possessiones convertatur. Alienationis autem nomine, intelligimus venditionem, donationem, permutationem, locationem ad longum tempus, & Emphiteusum perpetuam rei, quæ locari, vel coli non solet.

16. In alienatione bonorum Ecclesiasticorum, etiam concurrente utilitate, vel necessitate adhibenda est solemnitas beneplaciti Apostolici sub penis contentis in Extravaganti *ambrosiose* de rebus Ecclesiæ non alienandis.

17. Nullus etiam cum licentia emat redditus, aut possessiones cum gratia redemptiva, seu cum pacto de retrovendendo, & minoritate pretii, ita quod minori pretio res illas emat, quam valent. Tales enim contractus sunt iniusti, & propterea a nostro proposito alieni.

18. Si res immobilis vendatur, pretium illius nisi cum licentia Capituli Generalis, aut R. Patris, non expendatur, sed in acquisitionem rerum aliarum immobilium convertatur. Prior, qui contrafecerit, absolvatur, & Monachi, qui in hoc sibi consenserint, sint in disciplina generali ad Ordinis voluntatem. Parique pena plestantur qui sine licentia, redditus annuos, sive pensionem, aut servitutem aliam, super rebus, & bonis Domus suæ vendiderint, vel imposuerint perpetuo, vel ad vitam. Declaramus præterea, ejusmodi venditiones, seu impositiones invalidas esse omnino, utpote contra mentem Ordinis factas, & ab eis, qui talem potestatem non habuerint.

19. Cum vero aliqua Domus Ordinis, per absolutionem, aut mortem sui Prioris, est sui Pastoris solatio destituta, nulla in ea penitus fiat alienatio rei immobilis alicujus, aut etiam mobilis, quæ adventum novi Prioris sine detrimento Domus expectare potest. Qui contrafecerit, absolvatur ab omnibus obedientiis Ordinis, & nihilominus alienatio non valet.

De Pauperibus sublevandis, & Mulieribus fugiendis.

CAPUT VIGESIMUM.

1. Cum Dominus noster Jesus Christus in Evangelio dicat, quod superest date elemosynam, & ecce omnia munda sunt vobis; & in Ecclesiastico scriptum sit, Sicut aqua extinguit ignem, ita elemosyna extinguit peccata, quantum desideramus præservari, & liberari a peccatis, tantumdem amare, & dare debemus pauperibus Christi elemosynam. Qua propter hortamur, & obsecramus omnes Priores Ordinis nostri in visceribus ejusdem Dei, & Salvatoris nostri Jesu Christi, qui se ipsum totum in ligno Crucis pro nobis impendit, ut omnes pro facultate Domorum suarum toto corde incumbant elemosynis large faciendis. Nihil est enim tam secundum naturam, quam idem nos aliis præstare, quod nobis in simili necessitate ab aliis præstari vellemus. Mulieribus tamen non nisi longe a Domibus nostris, si fieri potest, elemosynæ dentur.

2. Mulieres enim terminos nostros intrare, nequaquam sinimus, quantum in Nobis est,

scientes nec Sapientem, nec Prophetam, nec Judicem, nec Hospitem Dei, nec Filios, nec ipsum manibus Dei formatum Protoplastum, potuisse evadere blanditias, vel fraudes mulierum: Salomon, David, Samson, Loth, & qui acceperunt sibi Uxores quas elegerant, & Adam in mentem veniant. Nec posse hominem, aut ignem in sinu suo sic abscondere, ut vestimenta illius non ardeant, aut ambulare super prunas plantis illæsis, aut picem tangere, nec inquinari.

3. Auctoritate autem Apostolica, & per litteras Sanctissimorum Dominorum Nostrorum, Domini Julii PP. II. & Pii PP. V., omnes, & quæcumque licentiæ, & permissiones hæcenus, etiam auctoritate prædicta, mulieribus quæcumque status, gradus, ordinis, & conditionis, & quæcumque dignitate, vel præminencia prædictis, etiam Comitissis, Marchionissis, & Ducissis concessæ, ut possent ingredi Ecclesias Ordinis nostri, sunt revocata, cum prohibitione ne illarum prætextu (*), & vigore ingrediantur nostra Monasteria sub pena excommunicationis, a qua non possint, nisi per Summum Pontificem absolvi, ipso facto incurrere. Et similiter cum expressa prohibitione universis Prioribus, Officialibus, & aliis personis nostri Ordinis, ne distas mulieres in suas domos introducere, aut voluntarie admittere præsumant sub penis privationis officiorum quæ in præsentia obtinent, & inhabilitatis in posterum ad illa, & ad alia omnia, & suspensionis a Divinis ipso facto, sine alia declaratione incurrendis. Nos vero executores prædictarum litterarum, eadem auctoritate, & sub penis, aliisque censuris in eisdem literis contentis: inhihemus omnibus, & singulis personis Ordinis nostri, ne mulieres aliquas infra domorum nostrarum clausuras, vel clausurarum limitationes, fossatis, vel signis quibuscumque designatas, voluntarie introducere, aut admittere præsumant.

4. Familiaritatem insuper, & colloquia cum mulieribus, maxime cum personis, & in locis, ac horis suspectis, inhihemus, & Visitatoribus, ut illa rescindere studeant, inungimus.

5. Domus quæ non possunt cavere, ne ponant mulieres in operibus suis, saltem propter scandalum vitandum, provideant, ne Conversi eas custodiant: nec propriis manibus eis mercedem reddant.

6. Fœnare cum mulieribus, aut aliquid aliud cum eis operari, Monachis omnibus expresse prohibemus. Qui contrarium fecerit, sit in disciplina generali ad Ordinis voluntatem. Et si Prior hoc fieri permisit, vel si hoc non prohibuerit, sit per tres menses extra sedem suam, ubique in Conventu, & nihilominus per Visitatores, seu Generale Capitulum rigide puniatur. Sub eadem pena mulierum quarumcumque amplexus prohibemus, & oscula.

7. Quicumque nobis, & nostro Ordini subiecti, mulieres aliquas, incontinentiæ causa, infra septa Monasteriorum, aut in aliis Domibus, grangiis, seu cellariis nostri Ordinis introduxerint, aut introduci fecerint, vel qui jam introductas receptaverint, & qui in hoc eis præstiterint consilium, auxilium, vel favorem, sive actus secutus fuerit, sive non, non possunt a tanto reatu absolvi, nisi prout de casibus reservatis præscriptum est in Capitulo de confessione. Quod si Priores, & ceteri Officiales in præmissis culpabi-

(*) *Oratio anni 1679.*
Ne ulli unquam pateat aditus deorquendi per sedas interpretacionem, e Summis Pontificibus facta circa ingressu mulieru quarumcumque in Claustris Monasticis, prohibemus etiam in virtute S. Obedientiæ et Prioribus, & Officialibus, tum aliis quibuscumque personis Ordinis, & sub penis contra inobedientes prædictas, ne quæcumque mulieres admittant, sive licentiarum prætextu habeant, sive non habeant, nec ingredi sine præfatis clausuras Monasticas in Statutis expressas.

pabiles inventi, aut super hoc convicti, vel publice confessi fuerint, a suis obedientiis absolventur, & ad eas, aut quæcumque alias perpetuo sint inhabiles, sine spe alicujus restitutionis, poena nihilominus graviore, si casus hoc exegerit, puniendi.

De numero Habitatorem novis Domibus, & Hospitum Viaticis, & expensis.

CAPUT VIGESIMUMPRIMUM.

1. Nulla domus, etiam magnæ Carthusiæ pluries recipiat Monachos, Conversos, & alias personas, quam facultates illius possint cum aliis oneribus tolerare, ne ad majores, quam domus nostræ patiuntur, expensas coacti, querere, & vagari, quod horremus, incipiamus. Ad eam igitur quantitatem numerus Habitatorem cujuslibet Domus redigatur, quam sine prædictis querendis, & vagandi odibilibus officiis, & periculis possint portare: non attendentes munera, quæ mittuntur, neque enim propter incerta beneficia, onera certa, quæ nec portari, nec deponi possunt sine grandi periculo, subeunda videntur, sed id quod domus nostræ sive ex agricultura, sive ex pecorum nutrimento, sive ex aliis redditibus annuis reddere possunt.

2. Credimus tamen quod mediocres facultates ex Dei adjutorio nobis sufficientes, si humilitatis, pauperatis, sobrietatis, in victu, & vestitu, ac cæteris ad usum pertinentibus, antiqui propositi studium perseveret, & si postremo mundi contemptus, & Dei amor, propter quem ferri omnia debent, profectum in dies accipiant. (a)

3. Quia ex levi, & indifferente receptione domorum novarum minus sufficienter dotatarum, & ædificiis necessariis carentium, multa scandala, & vituperia (quod dolentes referimus) nostro novimus Ordini provenisse, & deteriora in posterum provenire, nisi salubre remedium apponatur, non immerito formidamus: Statuimus, ut nulla domus recipiatur de cætero, nisi prius pro sustentatione Prioris, ac duodecim Monachorum, ac pro aliis oneribus portandis dotetur sufficientibus redditibus, vel possessionibus assignatis, & nisi in loco habili, & honesto, a cohabitatione hominum debite segregato, ædificetur, & nisi prius constructis sufficientibus ædificiis, vel de construendis competentibus, & securæ præhabita cautione provideatur.

4. Quando aliquis Monachus per chartam Capituli, aut licentiam specialem mittitur ex una domo Ordinis ad aliam, Præfatus domus recepta charta, vel ejus licentia, quam primum commode poterit illum emittat, nec concedat illi recreationem ultra duos dies, in quibus etiam non permittat illum accedere ad Civitatem vicinam, aut alia loca: præterquam ad spatiamtata domus ordinaria. Insuper Præfatus domus a qua discedit, in literis, quas scribet Priori domus, ad quam mittitur, exprimat diem recessus ejus a sua domo, ut inde colligere possit Prior si moram nimiam in itinere fecerit Religiosus ille, neque enim licet cuique nostrum a recto itinere notabiliter divertere (b) nec in domibus

Ordinis, per quas forte debet transire, ultra duos dies absque causa rationabili manere. Porro postquam Monachus ille pervenerit ad domum, ad quam mittebatur, non concedatur illi recreatio ultra duos dies cum conditione supradicta. Laudamus tamen consuetudinem domorum, in quibus vix unica dies recreationis datur Monachis ad eas accedentibus ad hospitandum more Ordinis, aut inde recedentibus.

5. Nulla persona Ordinis ex quacumque causa mittatur ad aliam Domum (c), possit secum deferre, vel ante se præmittere, vel etiam post suum accessum requirere, vel recipere ullos libros, præter Breviarium, & horarias preces, & unum, vel alterum devotionis libellum, nec alia utensilia, aut vestimenta, præter ea, quæ actualiter portabit in suo corpore. Ita tamen, quod non possit ejusdem speciei duplicia indumenta secum portare, nisi iter sit multorum dierum, tunc enim duas Tunicellas secum deferre poterit. Sed domus ad quam accedit, teneatur suis expensis illi providere de aliis necessariis, libris, & utensilibus, & vestimentis, secundum formam statutorum, quamdiu in ea manebit: nisi, qui mittitur sit persona inutilis. Tunc enim providetur illi expensis domus suæ professionis.

6. Per personam vero inutilem hic intelligimus eum, qui pro magna parte non potest sequi Conventum, & qui habet perpetuum, vel diuturnum impedimentum ad celebrandum. Porro Priores in victu, & vestitu, & aliis necessariis, æque provideant hospitibus, ut professis. Ipsi quoque hospites tenebuntur Prioribus, & cæteris Officialibus (d) ibidem per omnia obedire, ut professi.

7. Quotiescumque aliqua domus petit aliquem ad se mitti, aut ad eam, mittitur aliquis pro juvamine ipsius, etiam si domus illum non petat, talis domus tenetur ad expensas ejus itineris, tam in accedendo ad eam, quam in recedendo ab ea: nisi recedat ad aliam domum pro ipsius juvamine, aut petatur. Alias in omnibus aliis casibus, tenetur domus professionis. Ut autem appareat quando quis mittitur ad domum aliquam pro ipsius juvamine: debet istud exprimi, sive in charta Capituli, sive in ejus licentia speciali per quam talis mittitur.

8. Si quis ad aliquam domum missus ad hospitandum habeat residuum quid ex pecuniis sibi datis pro Viatico, illud consignet in manus Præfatis: qui illud refundet domui, a qua pecuniam illam accepit. Quando vero simplex Monachus mittitur ad aliam domum, in arbitrio sit Prioris pecuniam pro ejus Viatico illi, vel famulo fidei, & honesto, qui eum deducat, committere.

9. Damnamus tanquam contrarium veræ paupertatis, & honestati Religionis, quod personæ Ordinis alibi extra domos suæ professionis hospitantibus, aliquam, a domo in qua hospitantur, lucentur pecuniam, & omnino prohibemus talem quamcumque pecuniam sub pena proprietatis quo ad accipientes, & absolutionis a suis officiis quo ad dantes. Et si quæ ex hujusmodi lucris deposita ferventur: Visitatoribus inungimus virtute sanctæ obedientiæ, ut pauperibus distri-

(a) *Vide Ordinationem anni 1679. in fine hujus Capituli Capitulationis occasione &c.*

(b) *Vide Ordinationem anni 1677. in fine hujus Capituli pro exactiori observantia &c.*

(c) *Vide Ordinationem anni 1602. in fine hujus Capituli servetur numerus &c.*

(d) *Id dicitur pro Conversis, & Donatis, nam Monachi Priori tantum aut Vicario debent obedientiam.*

bit Diffinitores; & declarabit, quod R. Pater infirmitate prepeditus, omnimodam suam potestatem, & auctoritatem dedit primo Diffinitori: & ex tunc per totum Capitulum, usque ad finem, predictus Diffinitor presidebit, & in predicto loco sedebit.

28. Diffinitores electi, & publicati habent auctoritate Apostolica, & Capituli Generalis plenitudinem potestatis, una cum R. Patre ordinare, statuere, & diffinire, quae secundum Deum, & propositi Carthusiensis observationem melius, & utilius in ipso Capitulo viderint ordinanda. Ita dumtaxat, ut quidquid ab omnibus eis, vel saltem a majori parte omnium ipsorum, hoc est a quinque definitum fuerit, & Statutum, plenam habeat in toto Ordine firmitatem. Hoc excepto, quod contra aliquid eorum, quae continentur in his Statutis nostri Ordinis, nihil possit statui de cetero, per quod antiquus rigor Carthusiensis Ordinis minuat, nisi de assensu omnium Diffinitorum, & consensu Conventus Carthusiae, vel majoris partis ipsius, ubi Ordo hujusmodi ortum cepit, nec tunc nisi per duo continua Capitula approbetur.

29. Ad haec etiam ordinamus quod dispensatio ad relaxationem Ordinis pertinens, cum aliqua, vel aliquibus Domibus Ordinis, specialiter per Capitulum Generale, vel Rev. Patrem facta non valeat, nec ea quisquam utatur: usquequo per duo Capitula generalia fuerit approbata. Quod si quae tales dispensationes hactenus sint factae, cum aliqua, vel aliquibus Domibus per Capitulum Generale, vel per R. Patrem, quae non fuerint per duo Capitula continua approbata, exhibeantur proximo Generali Capitulo futuro, ut per illud confirmetur, vel irritentur: Quod si non fiat, nullus illis uti licite possit.

30. Ordinatione autem, seu Constitutione per Capitulum facta, quae non pertinent ad relaxationem rigoris, utimur eodem anno, quo facta est: Sed nisi per sequens Capitulum confirmetur, eam amplius non servamus. Porro hortamur eos, qui huic Capitulo Generali futuris praeserint temporibus, ut quantum fieri poterit, & nisi eos coegerit necessitas, aut talis casus emerferit, qui per jam edita Statuta decidi non possit, & qui necessario ordinationem novam exigat: ab ordinationum multiplicatione onerosa abstineant. Poterunt tamen facere admonitiones, seu exhortationes circa aliqua sic dicendo. admonemus quod hoc, vel illud corrigatur, vel ut hoc, vel illud fiat, vel non fiat, & hujusmodi Admonitiones non inferantur inter Constitutiones, seu Statuta, sed in uno libro per Vicarios Domorum, singulis annis recepta charta describantur.

31. Cum a modo fiat aliqua Constitutio: Diffinitores, qui incipiant eam, dicent sic in scriptis: Incipimus hanc Constitutionem: fiat hoc, vel illud, vel non fiat. Diffinitores autem sequentis Capituli immediate, si eam voluerint confirmare, sic dicant in scriptis: Constitutionem hanc inceptam, quod hoc, vel illud fiat: nunc approbamus. Et ex tunc habeat vim Constitutionis. Si autem noluerint eam confirmare, nihil dicant, quia ut supra dictum est, nisi in sequenti Capitu-

tulo confirmetur, nullam amplius vim habet.

32. Ordinationes Capituli Generalis eo anno, quo sunt factae quater a Vicario legantur in Conventu. Videlicet die, qua charta Capituli recepta legitur, & a diebus S. Laurentii, S. Martini, & Purificationis Beatae Virginis Mariae.

33. Ceterum ad examinanda, iudicanda, seu terminanda ea, quae in Capitulo scripta, vel proposita sunt, aut quae occurrunt, R. Pat., & octo Diffinitores singulis diebus Capituli, cum viderint opportunum seorsim conveniunt: & super singulis diligenti habito tractatu, prout viderint expedire, cum plenitudine potestatis determinant, & scriptis commendant. Ac primo omnium priorem partem chartae, quae est de Defunctis expediunt, & corrigunt eadem feria secunda post Nonam. Et post Vesperas in Ecclesia dictas, ad nutum R. Patris pulsatur Campana; Congregatisque omnibus in aula Capituli R. Pater postquam stans dixit *Benedicite*: innuit Scribae ut legat. Qui quidem Scriba primo literas Apostolicas, vel aliorum Principum, quae communi Capitulo diriguntur, si quae sint eidem in Diffinitorio traditae ad publicandum legit, deinde chartam Defunctorum.

34. Qua lecta omnes Priores, insequendo communem obedientiam Generali Capitulo promissam, & debitam, petunt misericordias: ut super his, id est super eorum absolutione, confirmatione, aut mutatione, possit in Diffinitorio postea deliberari. Ac primus omnium R. Pater prostratus petit misericordiam: cui Prior antiquioris Domus Ordinis ex praesentibus respondet. Deinde singuli Priores ibidem praesentes, sigillatim similiter prostrati petunt misericordiam, & absolutionem a suis Prioratibus. Priores vero absentes, Vicarii, & Priorissa Monialium per literas misericordiam similiter petere tenentur in singulis Capitulis Generalibus, quod si non fecerint: nihilominus pro petita habeatur. Et Monachi, licet non petierint ad assignatas sibi Domos se transferre teneantur.

35. His completis R. Pater jubet, ut nullus chartam, quae lecta est de die, vel de nocte portet extra aulam Capituli, nec portet copiam ipsius chartae extra Domum Carthusiae, nisi sit prius correctae, nec faciant eam transferri per quoscumque Saeculares, sed per solos Professos Ordinis nostri. (a) Et ut in transcriptione chartae nulla fiat confusio, statuimus, ut nullus Prior, aut Visitator intromittat se de chartis scribendis per se, vel per aliam personam durante Capitulo: Sed Vicarius Carthusiae curet fideliter transferri singulas chartas pro singulis Provinciis, quae correctae, & signatae dabuntur, aut mittentur Visitatori Provinciae. Poterunt tamen Domus per quas recta via portatur ipsa charta, sumere copiam illius; & deinde quamprimum, chartam ipsam originalem mittere Visitatori Provinciae: qui postea curabit, ut caeterae Domus habeant copiam dictae chartae bene correctam, quamprimum poterit. Et in hoc non sint negligentes: ne retardent suffragia Defunctorum, & dispositiones Domorum.

36. Omnibus autem, & singulis personis Ordinis

(a) Ad vitandas distractiones, & gravamina, quae ex tot chartarum inscriptione Junioribus Monachis Carthusiae obveniunt, soli Vicario Carthusiae ista cura sic committitur, ut veti-

tum si ne quis Prior aliquam tradat scribendam alicui Monacho Carthusiae absque speciali licentia R. Patris.

dinis districte inhibemus, ne ad chartam Capituli per se, aut aliam interpositam personam, aliquid addant, diminuunt, vel corrigant, per quod voluntas, & intentio ejusdem Capituli in aliquo immutetur. Et ne inconsulto R. Patre de ordinatis in dicta charta aliter disponere, seu ordinare praesumat: sub poena quoad Officiales absolutionis a suis obedientiis, & quoad alios disciplinam generalis, a qua non possint liberari, nisi per dictum Capitulum, aut per Reverend. Patrem.

37. Diffinitores, & qui ad Diffinitorium pro consilio vocantur, solum Deum Judicem praeculis habentes, & omni personarum acceptione semota: debitam singulis justitiam faciant Joris, & Statutorum Ordinis nostri. Nullus etiam Diffinitorum, neque eorum qui pro negotiis expediendis vocantur in Diffinitorium, praesumat aliquid eorum, quae ibi secreto dicuntur, & proponuntur unquam revelare, nec ea, quae expediuntur ante expeditam, & publice lectam chartam integram manifestare. Quod si quis Diffinitorum contrafecerit R. Pater pro sua prudentia illum amplius non admittet in numerum Diffinitorum. Alii vero pro modo culpae in d. Capitulo, vel sequenti puniantur. Sed & post finitum Capitulum nulli omnino erunt referenda: Si quae talia videbuntur, quae ad publicas aures non deferri, vel utilitas exigit, vel suadet honestas.

38. Qui exire de Diffinitorio habet necessitate, sed eundo, & redeundo silentium teneat. Qui vero cum aliquo locutus exire voluerit: licentiam petat. Quoties autem ad Diffinitorium vocabuntur Diffinitores, vel alii Priores, omni occasione posthabita, & in silentio velociter conveniant: & ad quod vocantur festinanter accedant. Singulis etiam diebus Capituli post Primam, & Nonam, convenientibus Diffinitoribus in unum, R. P. *Benedicite* dicat.

39. Quod si contigerit, quod R. Pater, vel alia persona Domus Carthusiae, vel tota Domus, aliquid postulerit, vel commiserit culpam, cujus correctio pertineat ad Capitulum generale. Si R. Pater est in causa, cum ventum fuerit ad tractandum de eo: ipse exhibet de Diffinitorio & alii determinabunt. Si tota Domus Carthusiae, exhibet R. Pater, & si qui sint de Monachis dictae Domus. De aliis Diffinitoribus in causa consimili, similiter fiat.

40. Porro si quae de propositis non potuerint de facili diffiniri, eo forte quod altiore habent questionem, exitumque alia ex causa difficilem, vel prolixiorem ventilanda examine, aut deliberatione sint pensanda majori: aliquibus personis de Ordine, quas magis ad id esse idoneas cognitum fuerit, eorum examinatio, & diffinitio committitur, vel examinatio plerumque sola, diffinitione videlicet Generali Capitulo reservata. Et quoniam in judicio absentium de facili erratur: tale iudicium caveatur quantum fieri potest.

41. Quicumque praesumpserit proponere in Diffinitorio aliquid ad statuendum, per quod antiquus rigor Ordinis minuat, si monitus a R. Patre, vel Diffinitoribus cessare noluerit, tanquam rebellis a Capitulo puniatur.

42. Ad dubia, seu quaestiones, quae tempore Capituli, vel super annum mittuntur, aut portantur ad Carthusiam, nullus respondeat nisi R. Pater, vel cui ipse commiserit: habita confe-

rentia cum peritis, & expertis in talibus, & de eorum consilio si opus fuerit.

43. Nullus Monachus Carthusiae tam Hospitum, quam Professorum se active, aut passive de factis Ordinis, vel singularum personarum, aut Domorum ejusdem, etiam si ab ipsis Domibus, aut personis literas acceperit, quomodolibet intromittat, aut impediatur, nisi vocatus vel ad hoc per Capitulum Generale, vel Rever. Patrem, deputatus.

44. Nullas volumus concedi licentias Prioribus Domorum de vocandis personis aliarum Domorum cum consensu Priorum, ne inquietudines inde generentur: Sed si quis Prior aliqua persona, vel personis indigerit, procuret habere specialem licentiam pro ea, vel aliis a Reverend. Patre: aut in casu necessitatis a Visitatore Provinciae.

45. Quando a Capitulo Generali, vel R. P. cuiquam aliquid reddere, vel facere sine praesentione temporis injungetur, illud quamcivis potest implere tenetur, & si sine causa detulerit, est per Capitulum puniendus.

46. Ultimo die Capituli, scilicet feria quinta, postquam in Diffinitorio omnia expedita fuerint, & charta correctae post Vesperas in Ecclesia dictas dato signo, convocantur omnes in Aulam, & congregatis omnibus, primo leguntur nomina Defunctorum, quae communiter veniunt post lecturam aliorum, pro quibus dicitur *De profundis*, cum aliis precibus, ut supra. Quibus completis Scriba Capituli legit residuum chartae, & Priores, qui ibidem praesentes sunt, si nondum viva voce promiserunt Capitulo obedientiam pro se, & Domo, cujus sunt Priores: quando in dispositione Provinciae, Scriba eos nominat dicat, Priori tali non fit misericordia, tunc ipse, qui nominatur statim ante R. P. accedens, prostratus petit misericordiam: & surgens promittit obedientiam Capitulo Generali pro se, & Domo tali sibi commissa. Quando autem Scriba nominat aliquem Priorem, ut fit misericordia, tunc ille, qui nominatus est, si praesens est accedens ante Rev. Patrem prostratus dicit culpam suam, & surgens veniam petit de negligentia, & defectibus commissis in administratione Domus antea sibi commissae, traditque R. P. sigillum Domus suae. Similiter fit cum mutantur Priores de Domo in aliam Domum.

47. His omnibus completis, R. Pater solitas facit exhortationes de Religione munda, de professione, de pace ad omnes, maxime ad eos, qui nostrae sunt professionis, necnon de pervigili solitudine circa curam Subditorum: caeterorumque generaliter, quae honestati congruunt, & saluti expediunt animarum.

48. Moneantur etiam universi, quatenus ad Domos suas Deo protegente reverfi, faciant exolvere officium, quod ex communi Ordinis decreto est exolvendum; pro Parentibus nostris, pro Benefactoribus, charis, & familiaribus, vivis, & defunctis. Cujus officii, necnon omnium Spiritualium bonorum Ordinis, illi quoque participes annunciantur, qui ad Capitulum accesserunt, quique Prioribus in itinere hospitalitate, seu humanitate quavis alia officium exhibere charitatis: omnesque alii vivi, & defuncti, per literas, per nuntios, vel per seipsos orationibus se commendaverunt Ordinis, aut Priorum.